

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/64/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8825201697
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2025:8825201697.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, zastúpený: Advokátska kancelária Gallo, s.r.o., so sídlom Jilemnického 4012/30, 036 01 Martin, IČO: 36 715 352, proti žalovanej: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D. XXX, XXX XX C. D., o zaplatenie 1.047,44 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 621,52 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 50,932 eur od 28.1.2023 do zaplatenia, vo výške 8% ročne zo sumy 16,782 eur od 21.2.2023 do zaplatenia, zo sumy 16,782 eur od 21.3.2023 do zaplatenia, vo výške 8,50% ročne zo sumy 16,782 eur od 21.4.2023 do zaplatenia, vo výške 8,75% ročne zo sumy 16,782 eur od 21.5.2023 do zaplatenia, vo výške 9% ročne zo sumy 16,782 eur od 21.6.2023 do zaplatenia, zo sumy 16,782 eur od 21.7.2023 do zaplatenia, vo výške 9,25% ročne zo sumy 16,782 eur od 21.8.2023 do zaplatenia, vo výške 9,50% ročne zo sumy 16,782 eur od 21.9.2023 do zaplatenia, zo sumy 16,782 eur od 21.10.2023 do zaplatenia, zo sumy 16,782 eur od 21.11.2023 do zaplatenia, zo sumy 16,782 eur od 21.12.2023 do zaplatenia, zo sumy 16,782 eur od 21.1.2024 do zaplatenia, zo sumy 16,782 eur od 21.2.2024 do zaplatenia, zo sumy 16,782 eur od 21.3.2024 do zaplatenia, zo sumy 16,782 eur od 21.4.2024 do zaplatenia, zo sumy 16,782 eur od 21.5.2024 do zaplatenia, vo výške 9,25% ročne zo sumy 16,782 eur od 21.6.2024 do zaplatenia, zo sumy 16,782 eur od 21.7.2024 do zaplatenia, zo sumy 16,782 eur od 21.8.2024 do zaplatenia, vo výške 8,65% ročne zo sumy 16,782 eur od 21.9.2024 do zaplatenia, zo sumy 16,782 eur od 21.10.2024 do zaplatenia, vo výške 8,40% ročne zo sumy 16,782 eur od 21.11.2024 do zaplatenia, vo výške 8,15% ročne zo sumy 16,782 eur od 21.12.2024 do zaplatenia, zo sumy 16,782 eur od 21.1.2025 do zaplatenia, vo výške 7,90% ročne zo sumy 16,782 eur od 21.2.2025 do zaplatenia, vo výške 7,65% ročne zo sumy 16,782 eur od 21.3.2025 do zaplatenia, zo sumy 16,782 eur od 21.4.2025 do zaplatenia, vo výške 7,40% ročne zo sumy 16,782 eur od 21.5.2025 do zaplatenia, vo výške 7,15% ročne zo sumy 16,782 eur od 21.6.2025 do zaplatenia, zo sumy 16,782 eur od 21.7.2025 do zaplatenia, zo sumy 16,782 eur od 21.8.2025 do zaplatenia, zo sumy 16,782 eur od 21.9.2025 do zaplatenia, zo sumy 16,782 eur od 21.10.2025 do zaplatenia, zo sumy 16,782 eur od 21.11.2025 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamieta.

Žalobcovi priznáva proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 19% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 26.9.2025 domáhal voči žalovanej zaplattenia sumy 10147,44 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 28.01.2023 do zaplattenia a náhrady trov konania.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca a žalovaný uzatvorili spolu dňa 7.7.2022 zmluvu o pôžičke č.21745902 /1000202259 (evidenčné číslo zmluvy/ príd. autorizačný kód), na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému pôžičku vo výške 1006,9 eur („Cena na splátky“ alebo „Pôžička – finančné plnenie“) na kúpu spotrebného tovaru bližšie špecifikovaného v zmluve (tovar). Kúpna cena tovaru bola 1006,9 eur. Žalovaný pri podpise zmluvy uhradil akontáciu vo výške 0 eur a na zvyšok kúpnej ceny žalobca poskytol žalovanému pôžičku podľa uvedenej zmluvy o pôžičke. Účelom zmluvy bolo poskytnutie pôžičky na zakúpenie tovaru na základe vlastného výberu žalovaného. Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 60 mesačných splátkach v sume 25,17 eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 1510,20 eur (pozn. uvedené bez akontácie). Do dnešného dňa uhradil žalovaný z vyššie uvedenej zmluvy sumu (bez akontácie) 49,76 eur. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca listom z dňa 29.12.2022 – Predžalobná upomienka, vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol žalovanému dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne žalobca žalovaného upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, žalobca bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaný ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil. Žalobca využil oprávnenie v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia a dňa 20.1.2023 úver zosplatiť, o čom bol žalovaný informovaný listom z dňa 22.1.2023 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Ku zosplateniu samotnému došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením. Splátka uvedená v Predžalobnej upomienke je len najstaršou omeškanou splátkou, táto však neurčuje začiatok plynutia premičacej lehoty. Neuhradením aspoň splátky uvedenej v Predžalobnej upomienke sa žalovaný dostal do omeškania viac než 3 mesiace, a teda súčasne žalobcovi vzniklo v zmysle §53 ods.9 ObčZ oprávnenie vyhlásiť dlh za splatný v celom rozsahu naraz. Keďže ku zosplateniu dlhu nedochádza automaticky priamo zo zákona, v zmysle zákonnej úpravy musel žalobca počkať na vznik potrebnej dĺžky omeškania dlžníka. Žalobca poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn.: 16Co/33/2018 a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn: 17Co/447/2016. Žalovaný dlžné splátky neuhradil. Právo žalobcu na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti upravuje článok 9.2 zmluvných podmienok. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 1047,44 eur. Zmluvnú pokutu v sume 200,34 eur, si žalobca v tomto konaní neuplatňuje. Ku dňu podania žalobného návrhu žalovaný uhradil sumu 49,76 eur.

3. Žalovaná sa k žalobe žalobcu nevyjadřila.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to Notárskou zápisnicou č. N 3283/2017, Prílohou 1 projektu, QR kódmi a Štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere, Informáciami o RPMN a priemernej RPMN a formulárom, Formulárom s informáciami k sprostredkovaniu spotrebiteľského úveru, Zmluvou o viazanom spotrebiteľskom úvere z 7.7.2022, Všeobecnými obchodnými podmienkami Quatro, Predžalobnou upomienkou z 29.12.2022 s kópiou doručky, Oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 22.1.2023, Prehľadom splátok a úhrad, vyjadrením žalobcu z 6.11.2025 s prílohami – dopytom do SRBI, dopytom do registra Soc. poisťovne, Predžalobnou upomienkou z 29.12.2022 s kópiou doručky, Oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 22.1.2023 s kópiou doručky, vyjadrením žalobcu zo dňa 4.12.2025 a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Žalobca ako veriteľ a žalovaná ako klient uzavreli dňa 7.7.2022 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 21745902, pričom výška úveru predstavovala sumu 1006,90 eur, ktorú mala žalovaná uhradiť v 60 mesačných splátkach a celková čiastka predstavovala sumu 1509,62 eur, výška mesačnej splátky predstavovala sumu 25,17 eur a ročná úroková sadzba 18,96 %, RPMN bola uvedená vo výške 18,37 %. Celkové náklady spotrebiteľa boli uvedené vo výške 502,72 eur. Prvá splátka bola splatná dňa 20.8.2022. Frekvencia splácania pravidelných mesačných splátok bola mesačne vždy k 20.dňu v mesiaci (rovnako aj bod 6.1 zmluvy). Prvá splátka bola splatná nasledujúci kalendárny mesiac po uzavretí zmluvy, pokiaľ nie je dohodnuté inak (bod 6.2 zmluvy).

6. Žalobca listom zo dňa 29.12.2022 upozornil žalovanú, že omeškanie na úvere pretrváva už od 20.9.2022 a v prípade neuhradenia nedoplatku na splátkach do 18.1.2023, úver zosplatní. Podľa predloženej doručky, uvedenú listinu si žalovaná na adrese uvedenej v zmluve prevzala dňa 2.1.2023. Žalobca listom zo dňa 22.1.2023 oznámil žalovanej, že vyhlásil okamžitú splatnosť úveru dňa 20.1.2023. Podľa predloženej doručky, uvedenú listinu si žalovaná na adrese uvedenej v zmluve prevzala dňa 27.1.2023.

7. Z prehľadu splátok a úhrad súd zistil, že žalovaná jednotlivými splátkami uhradila sumu 49,76 eur.

8. V písomnom podaní doručenom súdu dňa 6.11.2025 žalobca uviedol, že nakoľko výsledkom porovnania Príjmov a Výdavkov je suma vyššia ako je výška schválenej splátky, žiadosť bola schválená. Žalovanému = žiadateľovi bol poskytnutý spotrebiteľský úver. Žiadateľ uviedol na žiadosti Priemerný čistý mesačný príjem 550,- eur. Odborná starostlivosť pri posudzovaní schopnosti žalovaného splácať poskytnutý úver (t.j. pri posudzovaní bonity žalovaného) bola zachovaná. V rámci kontraktčného procesu nedošlo k porušeniu žiadnej povinnosti veriteľa. Zákon o spotrebiteľských úveroch hovorí, že veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. V čase uzavretia zmluvy neexistoval žiadny legislatívny rámec stanovujúci konkrétne kroky, ktoré je veriteľ povinný v rámci posudzovania bonity dodržať a posúdenie postupom preto považujeme za plne v súlade s právnymi predpismi. Žalobca dňa 29.12.2022 zaslal žalovanému predžalobnú upomienku, v ktorej ho vyzval na úhradu dlžnej sumy a zároveň ho upozornil, že sa nachádza v omeškaní so splnením svojho peňažného záväzku od 20.09.2022 a výška nedoplatku dosiahla sumu 76,09 eur. K podanej žalobe žalobca pripojil doručku, z ktorej vyplýva, že žalovaný predmetnú predžalobnú upomienku prevzal dňa 02.01.2023. Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti dlhu bolo žalovanému odosielané dňa 22.01.2023. Žalobca pripája doručku, z ktorej vyplýva, že žalovaný predmetné Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti dlhu prevzal dňa 27.01.2023. Žalovaný je v spore pasívny a doposiaľ nepredložil žiadne dôkazy a neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by žalobcov nárok na zaplatenie žalovanej sumy spochybňovali. Poukázal na ust. § 151 CSP a taktiež na unesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici pod sp. zn.: 43CoCsp/40/2020 zo dňa 21.10.2020.

9. Podaním doručeným súdu dňa 4.12.2025 žalobca navrhol, aby súd rozhodol na základe predložených listinných dôkazov a písomných vyjadrení. Uviedol, že sa pridrižiava špecifikácie uvedenej v žalobe. Navrhol rozhodnúť rozsudkom pre uznanie nároku v prípade, ak na to budú splnené podmienky.

10. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

11. Ako vyplýva z § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu,1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

12. V zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru

povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

13. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

14. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia,
- d) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- e) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- i) výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- l) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- m) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- o) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- p) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- q) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- r) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- s) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

- t) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- u) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- v) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

15. Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) a § 10 ods. 1 písm. b) a c) alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu
- f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,
- g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

16. V zmysle § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

17. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

19. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

20. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

21. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

22. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

23. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

24. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

25. Ako vyplýva z § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

26. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom §3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

27. Podľa § 879v Občianskeho zákonníka, konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

28. Podľa § 100 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

29. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

30. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

31. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

32. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich

použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

33. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah všeobecných obchodných podmienok bol daný žalobcom bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovaného ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

34. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

35. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

36. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca ako veriteľ a žalovaná ako klient uzavreli dňa 7.7.2022 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, pričom výška úveru predstavovala sumu 1006,90 eur, ktorú mala žalovaná uhradiť v 60 mesačných splátkach a celková čiastka predstavovala sumu 1509,62 eur, výška mesačnej splátky predstavovala sumu 25,17 eur a ročná úroková sadzba 18,96 %, RPMN bola uvedená vo výške 18,37 %. Celkové náklady spotrebiteľa boli uvedené vo výške 502,72 eur. Prvá splátka bola splatná dňa 20.8.2022. Frekvencia splácania pravidelných mesačných splátok bola mesačne vždy k 20.dňu v mesiaci (rovnako aj bod 6.1 zmluvy). Prvá splátka bola splatná nasledujúci kalendárny mesiac po uzavretí zmluvy, pokiaľ nie je dohodnuté inak (bod 6.2 zmluvy). Žalovaná celkovo splátkami uhradila sumu 49,76 eur.

37. V zmysle § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05.12.2018, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť, pričom z dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu je zrejmé, že za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie.

38. Začiatok plynutia premlčacej doby je potrebné stanoviť v súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Jednotlivé splátky sa opäť premlčujú samostatne od ich zročnosti až do okamihu, keď dlžník nesplní niektorú zo splátok.

39. Ako je zrejmé zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, splatnosť úveru bola rozvrhnutá na 60 mesiacov. Prvá splátka bola splatná dňa 20.8.2022. Žaloba bola podaná na súde dňa 26.9.2025. Premlčané tak mohli byť najviac 2 splátky istiny po 16,782 eur, čo spolu predstavuje sumu 33,56 eur, pričom žalovaná uhradila celkovo 49,76 eur, teda premlčané splátky boli žalovanou uhradené a žalobca si žalobou neuplatňuje žiadnu premlčanú splátku istiny úveru.

40. Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

41. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

42. Podľa rozhodnutia Krajského súdu Prešov sp.zn. 6Co/105/2013 zo dňa 10.12.2013 „...súd so zreteľom na uvedené nevidí dôvod na vylúčenie aplikácie priaznivejšieho ustanovenie o premlčacej dobe trojročnej podľa Občianskeho zákonníka oproti premlčacej dobe štvorročnej typickej podľa Obchodného zákonníka, a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 OZ. Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva úpravu premlčania má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.1.2011 sp. zn. 5 M Cdo 20/2009).“

43. Odplata za poskytnutie úveru však musí byť úmerná okrem iného aj bonite klienta, pričom vzhľadom na nároky, ktoré na dodávateľa kladie újinné právo a s poukazom na ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta žalobcom. Pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zákon o spotrebiteľských úveroch a ďalšie. Bolo na žalobcovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovanej náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

44. Z vykonaného dokazovania súdu je zrejmé, že pri overovaní bonity žalovanej žalobca nemal takmer žiadne údaje preukazujúce skutočnú výšku príjmu žalovanej a najmä jej výdavkov, nebolo preto preukázané, či s odbornou starostlivosťou pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdil schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

45. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch totiž nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta.

46. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver treba chápať ako situáciu, v ktorej v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t. j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama osebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje. Dostatočnými informáciami dokladujúcimi schopnosť spotrebiteľa splácať úver nie sú považované informácie získané výlučne od spotrebiteľa. Kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie akými sú napríklad štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime, priemerných výdavkoch obyvateľstva a pod. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie len tvrdými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (pozri Rozsudok NS ČR z 25.7.2018, sp. zn. 33Cdo 2178/2018). Overovanie bonity žalovaného iba na podklade informácií poskytnutých žalovaným v žiadosti o poskytnutie úveru a z reportu zo Sociálnej poisťovne a prostredníctvom Spoločného registra bankových informácií, nemožno považovať za posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver s odbornou starostlivosťou (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 2CoCsp/20/2020 z 23.09.2020).

47. Postup žalobcu pri skúmaní bonity spotrebiteľa preukázaný v konaní sa javí iba formálny a nezodpovedajúci odbornej starostlivosti. S odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa (bez zistenej výšky či samotnej existencie pravidelného mesačného príjmu žalovaného a jeho výdavkov) a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

48. V danom prípade síce bolo preukázané, že žalobca mal k dispozícii lustráciu v registri Sociálnej poisťovne, výpis zo Spoločného registra bankových informácií, avšak nebolo preukázané, aby mal k dispozícii doklady o výdavkoch žalovanej, najmä nákladoch na bývanie, doklady SIPO, prípadne výpisy z bežného účtu žalovanej, pri uzatváraní zmluvy.

49. Súd tak nemá za preukázané, že by mal žalobca v čase poskytnutia úveru vedomosť o majetkových pomeroch žalovanej, teda kde táto bývala, či vlastnila nehnuteľnosť alebo či bývala v podnájme, aké výdavky spojené s ubytovaním uhrádzala a taktiež nepreukázal ani iné doklady, resp. zistenia o jej výdavkoch predstavujúcich uspokojovanie základných životných potrieb. Bez toho, aby žalobca preukázal, že skúmal aj výdavky na strane žalovanej, nemohol mať reálny obraz o majetkovej situácii spotrebiteľa potrebnej pre posúdenie schopnosti splácať poskytnutý úver (porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.14CoCsp/3/2021 z 14. 10. 2021).

50. Žalobca vôbec neskúmal skutočné výdavky žalovanej, a to predložením prislúchajúcich listín. Vychádzal zrejme iba z tvrdení žalovanej. Zo žiadneho údaja nie sú zrejmé ani ďalšie rodinné pomery žalovanej a s tým súvisiace výdavky. Žalobca vychádzal u žalovanej z toho, že jej príjem je 550 eur, pričom jej finančná rezerva predstavuje 290,41 eur, avšak nie je zrejmé, ako dospel k sume mesačných výdavkov žalovanej. V zmluve je uvedené, že predložených dokladom bol iba občiansky preukaz žalovanej a javí sa, že mimo dvoch vyššie uvedených dokladov žalobca vychádzal iba z tvrdení žalovanej. V zmluve sa ďalej uvádza, že žalovaná má 0 nezaopatrených detí. Od týchto skutočností potom odvíjal údaje o životnom minime, ktoré použil pri skúmaní bonity žalovanej ako výdavkovú časť pri porovnávaní príjmu a výdavkov. Vychádzal teda zrejme iba z tvrdení žalovanej a zo žiadneho údaja nie sú zrejmé ďalšie rodinné pomery žalovanej a s tým súvisiace výdavky.

51. Súd zdôrazňuje, že zo sumy životného minima nemôže veriteľ pri zisťovaní bonity spotrebiteľa vychádzať paušálne. Túto sumu treba považovať za východiskový bod minimálnych nákladov, ku ktorému je zásadne nutné pripísať ďalšie náklady. Suma životného minima, ktorá predstavuje štátom uznanú minimálnu hranicu peňažných príjmov fyzických osôb na zabezpečenie výživy a ostatných základných osobných potrieb, nutne neodráža konkrétnu sumu, ktorú na zabezpečenie svojich individuálnych základných životných potrieb musí vynaložiť potenciálny žiadateľ o úver. Nepokrýva najmä výdavky na bývanie, ktoré ju mnohokrát niekoľkonásobne prevyšujú. Rovnako nereflektuje ďalšie nutné výdavky, ako napríklad zážky zo mzdy, náklady vyvolané zdravotným stavom, či výživné. Z tohto dôvodu je potrebné bezvýhradne trvať na požiadavke individualizovaného posudzovania úveruschopnosti, pri ktorom poskytovateľ musí brať ohľad na konkrétnu situáciu konkrétneho spotrebiteľa. V tejto súvislosti súd odkazuje na použiteľnú judikatúru, najmä na rozhodnutie NSS ČR sp.zn. 9As 127/2024 z 13.08.2024: „Nejvyšší správní soud se s argumentací správních orgánů ztotožňuje. Částka životního minima, jež představuje státem uznanou minimální hranici peněžních příjmů fyzických osob k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb, nutně nereflektuje konkrétní částku, kterou k zajištění svých individuálních základních životních potřeb musí vynaložit potenciální žadatel o úvěr. Nepokrývá zejména výdaje na bydlení, které ji mnohdy několikanásobně převyšují. Rovněž nereflektuje další nutné výdaje, jako například srážky ze mzdy, náklady vyvolané zdravotním stavem, či výživné. Z tohoto důvodu je třeba bezvýhradně trvat na požadavku individualizovaného posuzování úvěruschopnosti, při kterém poskytovatel musí brát zřetel na konkrétní situaci konkrétního spotřebitele.“

52. Žalobca bližšie neskúmal skutočné výdavky na strane žalovanej napriek tomu, že pri skúmaní úverového zaťaženia vyšlo najavo, že na základe žiadosti z 7.7.2022 bol žalovanej odmietnutý splátkový úver s celkovou čiastkou 3000,- eur, ktorý mal byť splácaný 96 mesačnými splátkami.

53. Najzávažnejším nedostatkom pri skúmaní bonity žalovanej teda je, že nedošlo ku skutočnému overeniu výdavkov na strane žalovanej. Žalobca neskúmal skutočné výdavky na strane žalovanej, starostlivosť o ďalšie osoby a podobne. Nie je jasné aké výdavky na živobytie mala žalovaná, aké náklady mala na bývanie. Uvedené skutočnosti žalobca neskúmal napriek skutočnostiam zisteným pri skúmaní úverového zaťaženia žalovanej, predchádzajúcom odmietnutí žiadosti žalovanej o úver bezprostredne pred uzavretím zmluvy a pri nízkom uvádzanom príjme. Uvedené skutočnosti nemohli ostať nepovšimnuté pri riadnom skúmaní bonity žalovanej s odbornou starostlivosťou, vrátanej jej bežných výdavkov.

54. Náklady na bývanie a ďalšie nevyhnutné výdavky a ani celkové výdavkové zaťaženie žalovanej žalobca preukázateľne neskúmal, preto uvedené minimálne nezodpovedá odbornej starostlivosti dodávateľa v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd má za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno čo sa týka skúmania pravidelných výdavkov žalovanej pred samotným uzavretím uvedenej úverovej zmluvy. Všetky zistené skutočnosti v ich súhrne mali viesť žalobcu k podrobnejšiemu skúmaniu bonity žalovanej, najmä vo vzťahu k výdavkom.

55. Podľa čl. 23 smernice sú členské štáty povinné stanoviť pravidlá o sankciách za porušenie vnútroštátnych ustanovení prijatých na základe smernice a sú povinné prijať všetky potrebné opatrenia, aby zabezpečili ich vykonávanie. Ustanovené sankcie pritom musia byť účinné, primerané a odrádzajúce. Taká sankcia, ktorá by veriteľovi hrozila len v prípade nenahliadnutia do príslušných registrov či v prípade úplnej ignorancie akýchkoľvek podkladov nevyhnutných na posúdenie úverovej bonity klienta, by bola zjavne v rozpore s účelom a cieľom smernice a nebolo by ju možné považovať ani za účinnú, ani za primeranú a ani za odrádzajúcu (porovnaj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 530/2024 zo dňa 12. februára 2025).

56. Súd má za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno čo sa týka skúmania pravidelných výdavkov žalovanej pred samotným uzavretím uvedenej úverovej zmluvy.

57. Pre účely skúmania bonity spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou nepostačuje, ak dodávateľ vychádza iba z tvrdení spotrebiteľa bez toho, aby žiadal aj preukázanie tvrdených skutočností príslušnými listinami. Skúmanie bonity žalovanej v žalobcom uvedenom rozsahu (dopyt do reg. Soc. poisťovne, správa zo Spoločného registra bankových informácií), v zmysle uvádzanej judikatúry, nemožno považovať za posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver s odbornou starostlivosťou.

58. Nahliadnutie do databáz úverových registrov a databáz bánk za účelom skúmania výdavkov žalovanej nie je možné považovať za dostatočné. Výpisy z týchto databáz nepodávajú kompletný obraz o výdavkoch žiadateľa, nakoľko výdavkami klienta sú aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou. Pokiaľ žalobca nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či žalovaná je alebo nie je schopná splácať požadovaný úver (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20CoCsp/18/2022 z 28.06.2022 obdobne tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18CoCsp/15/2022 z 24. 11. 2022).

59. Bez toho, aby žalobca skúmal aj iné aspekty, nemohol si utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovanej, potrebnej pre posúdenie schopnosti splácať dlh zo zmluvy. Ani prípadné skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz bánk nie je postačujúce, pretože záväzky klienta nemusia vyplývať z verejných databáz, môže sa jednať o súkromné pôžičky. Tieto databázy nemôžu dať obraz ani o výdavkoch klienta. Pri overovaní bonity žalovanej nemal žalobca k dispozícii údaje o jej výdavkoch, čo vedie k záveru, že pri uzatváraní zmluvy nemal k dispozícii všetky relevantné údaje. Z dikcie zákona: „posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ logicky vyplýva, že s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.18Co/144/2019 z 27. 05. 2020)

60. Uvedené je možné považovať iba za formálne overenie bonity žalovanej, nie však skutočné overenie bonity s odbornou starostlivosťou, ako to vyžaduje § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

61. Mohlo by sa teda zdať, že postačuje, ak veriteľ preukáže, že nahliadol do príslušných registrov a vyžiadal si od spotrebiteľa a ďalších orgánov príslušné podklady. Je ale zrejmé, že na to, aby bolo možné hovoriť o odbornej starostlivosti, je potrebné preukázať aj odbornosť samu - teda preukázať aj to, že bola platobná schopnosť posúdená správne, t. j. boli vyhodnotené všetky údaje a správnym spôsobom bolo na nich prihliadnuté (rovnako porov. vyššie cit. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 530/2024 zo dňa 12. februára 2025).

62. Z cit. nálezu tiež vyplýva nasledovné: „Súd rozhodujúci vo veci je teda povinný (ex offa) sa vysporiadať so všetkými konkrétnymi okolnosťami prípadu a v rámci rozhodnutia spotrebiteľovi odôvodniť, prečo preskúmanie jeho bonity veriteľom bolo/nebolo v súlade nielen so slovenskými právnymi predpismi, ale aj normami európskeho práva.“

63. Povinnosť súdu ex offa zisťovať, či došlo k skúmaniu bonity spotrebiteľa vyplýva z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-679/18, podľa ktorého článku 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offa existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam, uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne, a to v trojročnej premlčacej dobe. (porovnaj tiež rozhodnutie Súdneho dvora (šiesta komora) z 10. júna 2021 C 303/20)

64. Žalobca v danom prípade vôbec neskúmal ďalšie reálne výdavky žalovanej, nezisťoval, aké ďalšie výdavky má spojené so stravovaním, cestovným, ubytovaním, ošatením, platbami za mobilný telefón, internet, a ďalšie. Konanie žalobcu pri posudzovaní bonity žalovanej bolo bez náležitej odbornej starostlivosti, pričom vôbec nezohľadňovalo individuálne pomery žalovanej a jej výdavky, ktoré žalobca vôbec neskúmal, keďže je zrejmé, že žalovaná musela mať v čase poskytovania úveru aj iné výdavky. Veriteľ by mal venovať skúmaniu bonity klienta zvýšenú starostlivosť a neuspokojiť sa s výdavkami len vo výške životného minima.

65. V tejto súvislosti súd poukazuje na závery uvedené v rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17CoCsp/10/2025 z 29. 10. 2025: „Neobstojí prípadné tvrdenie veriteľa, že pri skúmaní bonity žalovaného postupoval v súlade s opatrením Národnej banky Slovenska č. 10/2017, pretože predmetné opatrenie pre účely výdavkov spotrebiteľa upravuje, že tieto sú najmenej vo výške životného minima, t.j. podľa odvolacieho súdu na životné minimum sa prihliada v prípade, že iné výdavky spotrebiteľa nebolo možné zistiť, resp. skutočné výdavky spotrebiteľa sú nižšie ako životné minimum. V zmysle § 7 ods. 27 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2019 ako aj v zmysle § 2 ods. 5 opatrenia Národnej banky Slovenska č. 10/2017 zo dňa 14.11.2017 v znení neskorších opatrení (oznámené ako č. 306/2017 Z. z.) sa síce náklady na zabezpečenie životných nákladov spotrebiteľa posudzujú s ohľadom na životné minimum (zákon), resp. najmenej vo výške životného minima (opatrenie), predmetné ustanovenia podľa odvolacieho súdu nemôže nahradiť, zrušiť, či oslabiť základnú povinnosť veriteľa vynaložiť potrebné úsilie na zistenie informácií o aktuálnych reálnych nákladoch spotrebiteľa, ani nedáva veriteľovi možnosť sám si určiť výšku týchto nákladov (vo výške životného minima).“

66. Ako je zrejmé, tak aj z nariadenia NBS č. 10/2017 vyplýva, že výdavky spotrebiteľa na živobytie nemôžu byť bez ďalšieho nahrádzané životným minimom, ale toto životné minimum tvorí najnižšiu možnú čiastku nákladov na živobytie. Taktiež je do výdavkov na živobytie spotrebiteľa a jeho rodiny potrebné zaradiť aj maloleté dieťa (ak ho spotrebiteľ má), ako aj jeho manžela/ku, pretože manželia majú podľa zákona o rodine vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Zákonodarcu uložil veriteľovi povinnosť zistiť sociálnoekonomickú situáciu spotrebiteľa, teda žalovaného, čo znamená povinnosť zistiť jednak jeho príjem a taktiež aj pravidelné výdavky jeho domácnosti. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti

klieňa je totiž kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Cieľom zákonodarcu bolo zamedziť zadlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne uhrádzať. Žalobca nepreukázal kedy a či vôbec zisťoval aj ďalšie bežné výdavky žalovanej, napr. na domácnosť, stravu, atď. Žalobca mal pritom, ako zo zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, pri posúdení schopnosti dlžníka splácať úver konať s odbornou starostlivosťou. Podľa názoru súdu je odborná starostlivosť poskytovateľa úverov starostlivosťou odbornou vtedy, ak je komplexom účinných nástrojov umožňujúcich zhodnotiť potenciál spotrebiteľa splatiť úver, rozsah ktorých bude daný individuálnymi okolnosťami. Nie je odbornou vtedy, ak je povrchná, ak je jej zmyslom expanzia kvantity bez zohľadnenia kvality, a to nielen vo vzťahu k spotrebiteľom, ale aj vo vzťahu k vlastným zdrojom, ktoré sú neodbornou starostlivosťou potenciálne negatívne ohrozené taktiež. Aj keď zákon ukladá spotrebiteľom povinnosť poskytnúť údaje umožňujúce posúdiť veriteľovi jeho schopnosť splácať úver, nezbavuje to veriteľa jeho povinnosti údaje získané od spotrebiteľa v rámci možností preveriť a následne profesionálne vyhodnotiť. Veriteľ musí náležite zisťovať schopnosť spotrebiteľa splácať úver a požadovať doklady k jeho tvrdeniam. Veriteľ by mal úverovú bonitu dlžníka aktívne zisťovať a preverovať. Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klieňa, nemôže urobiť záver o tom, či klieň je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Súd uzatvára, že žalobca ako veriteľ porušil svoje povinnosti overiť úverovú schopnosť žalovanej ako spotrebiteľky, keďže jej poskytol úver bez overenia údajov o jej ekonomickej situácii, avšak bez akéhokoľvek ďalšieho preverenia a aktívneho zisťovania jej bonity so skúmaním jej výdavkov (na zabezpečenie bývania, energií, stravy, dopravy, telekomunikačné služby, poistenie, výdavky osobnej spotreby, atď.).

67. Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že veriteľ v danej veci hrubo porušil svoje povinnosti pri overovaní bonity žalovanej ako spotrebiteľky v zmysle § 7 ods. 1, v spojení s § 11 ods. 2 veta druhá zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobca neunesol dôkazné bremeno, že by pred uzavretím zmluvy o úvere zisťoval a vyhodnotil dostatočným spôsobom príjmovú a výdavkovú stránku žalovanej. Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posudzovať bonitu spotrebiteľa. Na základe uvedených skutočností možno uzavrieť, že v súdenom spore neboli splnené podmienky na platné vyhlásenie úveru za predčasne splatný, a zároveň zo zistených skutočností vyplývajúci postup právneho predchodcu žalobcu je možné v konkrétnych okolnostiach zisteného skutkového stavu hodnotiť podľa ustanovenia § 11 ods. 2 prvá a druhá veta zákona o spotrebiteľských úveroch ako nekonanie s odbornou starostlivosťou pri posúdení splácať spotrebiteľský úver, ako aj hrubé porušenie tejto povinnosti s dôsledkami, ktoré z porušenia vyplývajú, t. j. zánik oprávnenia od spotrebiteľa vyžadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru a tiež bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

68. Za situácie, keď bol poskytnutý spotrebiteľovi úver bez náležitého posúdenia jeho bonity, nemožno žalobcovi priznať okrem istiny iný nárok z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy.

69. Žalobca má v danom prípade nárok iba na istinu nepremiľčaných splátok úveru bez úroku z dôvodov uvedených vyššie (bezúročnosť). Žalovanú tak súd zaviazal na úhradu nesplatenej a nepremiľčanej istiny v sume 621,52 eur (istina splatných splátok úveru 671,28 eur – úhrady v sume 49,76 eur = 621,52 eur). Vo zvyšnej časti súd žalobu žalobcu zamietol.

70. Všeobecnou požiadavkou toho, aby bolo možné písomnosť považovať za doručenú je, aby adresát mal objektívnu možnosť sa s touto oboznámiť. Pokiaľ je obsahom zásielky právny úkon, potom sa zásielka považuje za doručenú najmä jej prevzatím, ale aj vtedy, ak jej adresát bude mať objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom prejavu vôle v ňom vyjadrenej, t.j. akonáhle sa dostane prejav vôle do sféry jeho dispozície (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. januára 2011, sp. zn. 5 Cdo 129/2010).

71. Slovné spojenie „dostane do sféry jeho dispozície“ nemožno vykladať v zmysle procesných predpisov. Je ním treba rozumieť konkrétnu možnosť neprítomnej osoby oboznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom. Právna teória a súdna prax za takú možnosť považuje nielen samotné prevzatie písomného hmotnoprávneho úkonu adresátom, ale aj tie prípady, keď dorúčením listu alebo telegramu obsahujúceho prejav vôle do bytu adresáta či do jeho poštovej schránky, príp. i v hodením oznámenia o uložení takej zásielky do poštovej schránky adresát úkonu nadobudol objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom zásielky. Pritom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne oboznámil s obsahom právneho úkonu. Stačí, ak mal objektívne príležitosť tak urobiť.

72. Jednostranný písomný prejav vôle je účinný voči adresátovi v okamihu, resp. dňom ocitnutia sa v jeho dispozičnej sfére a možnosťou adresáta oboznámiť sa s jeho obsahom (napr. vložením do poštovej schránky v mieste bydliska adresáta, ak sa tam zdržiava). Nie je prípadne rozhodné, že sa adresát nedozvedel v tento deň o obsahu právneho úkonu (Uz. NS ČR z 26. 4. 2007, sp. zn. 28 Cdo 1334/2006).

73. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

74. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

75. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v danom prípade nemožno považovať za platné, nakoľko v samotnom oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru nie je špecifikovaná konkrétna splátka, pre ktorú došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Vzhľadom na uvedené nie je možné považovať vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru za platné, nakoľko neboli splnené podmienky v zmysle § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka.

76. Keďže predčasné zosplatenie pohľadávky žalobcom ako dodávateľom neobsahuje jednoznačné, jasné a určité nezameniteľné skutkové a právne odôvodnenie týchto jednotlivých úkonov tak, aby spotrebiteľ, teda aj žalovaný, týmto úkonom porozumel a skutkový dej mal nezameniteľný, k platnému zosplateniu úveru pre jeho neurčitost' § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka nedošlo. Hmotnoprávne úkony žalobcu svojim obsahom odporujú zákonu, a to § 53 ods. 9 a § 565 pre absenciu nezameniteľného uvedenia splátky pre ktorú žalobca pristupuje k mimoriadnej splatnosti úveru a okolnosti za akých k tomu došlo, preto takýto nejednoznačný právny úkon nemôže mať žiadne právne následky. Pre absolútnu neplatnosť právneho úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka je súd povinný prihliadať ex offa (porovnaj v súvislosti s neplatnosťou zosplatenia rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 17CoCsp/38/2021 z 24. 02. 2022).

77. Súd poukazuje na judikatúru súdov Slovenskej republiky, a to uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/2/2023 z 25.01.2024 v ktorom uviedol: „ Z § 565 veta druhá Občianskeho zákonníka vyplýva iba to, že veriteľ môže žiadosť o jednorazové vrátenie nesplatenej dlžnej sumy využiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky a môže tak urobiť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením zmeškanej splátky (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). V prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 OZ a 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatal celý dlh.

78. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení z 13. februára 2025, sp. zn. 6Cdo/152/2022 uviedol: „ Vo vzťahu k prvému z uvádzaných aspektov (a k prvej trojici otázok z dovolania, ktoré boli v skutočnosti otázkou jedinou a ktorých/-ej/ podstatou s výnimkou naviazania na jednotlivé úkony v procese zosplatenia úveru je, či žiadosť o jednorazové splatenie a/alebo upozornenie musí obsahovať aj identifikáciu splátky, pre omeškание s ktorou má dôjsť k strate zodpovedajúcej výhody) totiž platí, že ak právo veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky môže zmluvný partner spotrebiteľa využiť najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky (kde inak špeciálna úprava z ustanovenia § 53 ods. 9 OZ spôsobuje v drvivej väčšine prípadov vrátane všetkých dojednaní o splátkach s mesačnou a kratšou frekvenciou nepoužiteľnosť všeobecnej úpravy z § 565 vety druhej OZ o možnosti použitia práva veriteľom najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky) a takému využitiu má (musí) predchádzať upozornenie spotrebiteľa na uplatnenie práva v lehote nie kratšej ako 15 dní; bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch v zákone ustanovených lehôt). Na právny úkon nekonkretizujúci splátku preto je dôvod nazerať ako na úkon zákon obchádzajúci (nakoľko napriek nezakotveniu výslovnej zákonnej požiadavky na takúto náležitosť jej absencia spôsobuje nedodržanie účelu úpravy, ktorým je možnosť overenia

si splnenia požiadaviek slúžiacich zvýšenej ochrane spotrebiteľa) a i nedostatočne určitý, v oboch prípadoch sankcionovaný neplatnosťou (či už podľa § 39 alebo § 37 ods. 1 OZ).“

79. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. septembra 2025, sp. zn. 8Cdo/3/2025: Najvyšší súd sa preto, v súlade so závermi rozhodnutia publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3/2025 pod číslom 34/2025, stotožňuje s názorom, že právny úkon veriteľa (či už upozornenie pred zosplatením alebo samotný úkon zosplatenia), ktorý neobsahuje presnú a nezameniteľnú identifikáciu tej konkrétnej splátky, pre nezaplatenie ktorej veriteľ uplatňuje právo na predčasné splatenie úveru, je pre svoju neurčitosť absolútne neplatný podľa § 37 ods. 1 OZ. Neurčitosť spočíva práve v tom, že bez tejto konkretizácie nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia zákonom stanovených podmienok.

80. Obdobný názor vyslovil Najvyšší súd SR aj v rozhodnutiach sp.zn. 5Cdo/197/2022 zo dňa 26.06.2024 a sp. zn. 5Cdo/188/2023 zo dňa 31.07.2024. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že zosplatenie peňažného dlhu musí obsahovať nezameniteľnú identifikáciu splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatenie celého dlhu.

81. Rovnaký dôsledok je navyše časťou aplikačnej praxe odvolacích súdov spájaný aj s nedodržaním skúmania bonity žalovaného s odbornou starostlivosťou (vyššie cit. ust. § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch). Za týchto okolností žalobca zjavne nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, ale naopak, tieto svoje povinnosti porušil, keď riadne neskúmal príjem a výdavky žalovanej, čím sú naplnené predpoklady hmotnoprávnej fikcie podľa § 11 ods. 2 zákona prvá veta, t.j., že žalobca nebol oprávnený vyžadovať od žalovanej jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2CoCsp/31/2023 z 30. 01. 2024).

82. K výkladu právnych predpisov a ich inštitútov nemožno pristupovať len z hľadiska textu zákona, a to ani v prípade, keď sa text môže javiť ako jednoznačný a určitý, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu zákona (nález Ústavného súdu SR z 23. mája 2013, č. k. IV. ÚS 71/2013-36).

83. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody nemožno považovať za platné zosplatenie ani doručenie žaloby žalovanej, a to jednak pre nedostatky v samotnom úkone zosplatenia (nedostatočná identifikácia splátky, pre ktorú došlo k zosplateniu), dôsledok neskúmania bonity žalovanej s odbornou starostlivosťou (§ 11 ods. 2 zákona o spotr. úveroch, žalobca nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru).

84. Pokiaľ súd dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, potom žalobca mal právo len na vrátenie istiny úveru. Keďže zároveň súd dospel k záveru o nemožnosti predčasného zosplatenia úveru, mohol žalobcovi priznať iba istinu splatných nepremličaných splátok do dňa vyhlásenia rozsudku.

85. Do dňa vyhlásenia rozsudku 8.12.2025 tak bolo splatných 40 splátok istiny úveru, nakoľko poslednou splatnou splátkou pred vyhlásením rozsudku bola splátka z 20.11.2025. Žalovanú tak súd zaviazal na úhradu nesplatenej a nepremličanej istiny v sume 621,52 eur (37 nepremličaných splátok istiny úveru po 16,782 eur za obdobie od 20.11.2022 do 20.11.2025 a neuhradenú časť splátky splatnej 20.10.2022 v sume 0,586 eur).

86. Žalovanú zároveň súd zaviazal na úhradu úroku z omeškania odo dňa nasledujúceho po splatnosti jednotlivých splátok úveru, neprekračujúc samotný žalobný návrh, preto priznal úrok z omeškania najskôr od žalobcom žiadaného dátumu 28.1.2023 v požadovanej výške 5% ročne z dovedy splatných splátok úveru a úrok z omeškania priznal v zákonnej výške zo splátok splatných od 20.2.2023 do 20.11.2025, a to vždy odo dňa nasledujúceho po splatnosti tej ktorej splátky až do dňa zaplatenia.

87. Žalovanú súd zaviazal na úhradu úroku z omeškania vo výške, ktorá je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády v období od 21.2.2023 až 21.11.2025 až do dňa zaplatenia.

88. Keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu, výšku úroku súd priznal s poukazom na ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/95 Z.z. Ku dňu 21.2.2023 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 3 % p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 8 % ročne, ku dňu 21.4.2023 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 3,5 % p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 8,50 % ročne, ku dňu 21.5.2023 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 3,75 % p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 8,75 % ročne, ku dňu 21.6.2023 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 4 % p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 9 % ročne, ku dňu 21.8.2023 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 4,25 % p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 9,25 % ročne, ku dňu 21.9.2023 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 4,50 % p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 9,50 % ročne, ku dňu 21.6.2024 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 4,25 % p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 9,25 % ročne, ku dňu 21.9.2024 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 3,65 % p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 8,65 % ročne, ku dňu 21.11.2024 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 3,40 % p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 8,40 % ročne, ku dňu 21.12.2024 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 3,15 % p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 8,15 % ročne, ku dňu 21.2.2025 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 2,90 % p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 7,90 % ročne, ku dňu 21.3.2025 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 2,65 % p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 7,65 % ročne, ku dňu 21.5.2025 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 2,40 % p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 7,40 % ročne a ku dňu 21.6.2025 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 2,15 % p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 7,15 % ročne.

89. Súd na záver udáva, že neboli naplnené predpoklady ustanovené v § 282 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), z ktorého vyplýva, že pokiaľ žalovaný uzná nárok uplatnený žalobcom alebo jeho časť, rozhodne súd na návrh žalobcu rozsudkom pre uznanie nároku. Žalovaná nárok žalobcu neuznala, konania sa nezúčastnila. Okrem toho v prejednávanej veci sa jedná o spor spotrebiteľský, kedy spotrebiteľ požíva zvýšenú ochranu tak, ako to predpokladá ust. § 290 až 306 CSP a s prihliadnutím na túto zvýšenú ochranu zo strany súdu vo vzťahu k žalovanému, t.z. vo vzťahu k spotrebiteľovi z čoho vyplýva s prihliadnutím na ust. § 295 CSP, súd môže výnimočne vykonať aj dôkazy, ktoré strany nenavrhl, preto sa vo vzťahu k spotrebiteľovi prikláňa k tzv. vyšetrovaciemu princípu, pokiaľ je to potrebné pre rozhodnutie vo veci (porovnaj Krajský súd Trenčín sp.zn. 5Co/244/2017 zo dňa 08. 11. 2017)

90. V prípade spotrebiteľských sporov nie je uznanie dlhu žalovaným - spotrebiteľom pred súdom skutočnosťou, ktorá by zbavovala súd povinnosti preskúmať spotrebiteľskú zmluvu, ktorá je právnym základom uplatneného nároku z toho hľadiska, či neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Priečilo by sa zásade spravodlivosti, ak by v konaní pasívni spotrebiteľia boli zvýhodňovaní voči spotrebiteľom, ktorí dlh pred súdom uznajú, a to častokrát len z obavy, že v opačnom prípade im nebude umožnené uhradiť dlh v splátkach, z dôvodu neinformovanosti, neznalosti svojich práv, pocitu bezmocnosti voči dodávateľovi, ktorý je v konaní právne zastúpený a pod. (porovnaj uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 17Co/79/2015 zo dňa 25. 2. 2016).

91. Prejav žalovaného, že uznáva žalobu je možné interpretovať napr. aj tým, že je si vedomý toho, že určité záväzky voči žalobcovi nesplnil. Keďže žalovaný môže uznať nárok žalobcu čo i len do určitej výšky alebo čo do základu, tento prejav uznania musí byť natoľko určitý, aby nevyvolával pochybnosti o tom, čo bolo jeho obsahom. Samotný prejav žalovaného, že so žalobou súhlasí za takýto určitý prejav podľa nemožno považovať (v súvislosti s uvedeným porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 8Co/92/2019 z 29. 06. 2020).

92. „Keďže ide o konanie s tzv. slabšou stranou, je potrebné dôsledne vyžadovať náležitosti uznávacieho právneho úkonu. V tomto smere odvolací súd poukázal na skutočnosť, že výrazový prostriedok „je si vedomý dlhu“, „chce dlžnú sumu zaplatiť“ nemožno bez ďalšieho považovať za uznávací prejav. Nie je možné uznanie výšky nároku bez toho, aby sa uznal jeho základ. Prejav žalovaného, tak ako je zachytený v zápisnici z pojednávania na súde prvého stupňa, nie je natoľko jasný a jednoznačný, aby z neho bolo možné usúdiť, že jeho úmyslom bolo skutočne uznanie základu aj výšky nároku. Z vyjadrenia žalovaného nie je zjavné, v akom rozsahu považuje žalobu za opodstatnenú. Byť si vedomý dlhu ešte

samo osebe neznamená, že dlžník svoj dlh aj uznáva. V prípade spotrebiteľských sporov je súd povinný preskúmať spotrebiteľskú zmluvu, ktorá je právnym základom uplatneného nároku z toho hľadiska, či neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, či spĺňa obsahové požiadavky ustanovené zákonom o spotrebiteľských úveroch a pod. V spotrebiteľských sporoch možno za relevantný považovať iba informovaný uznávací prejav vôle spotrebiteľa, t. j. taký, ku ktorému spotrebiteľ pristúpil až po tom, čo súd prvej inštancie vykonal poučenie podľa § 292 písm. b) CSP, teda vhodným spôsobom, nielen v rozsahu všeobecnej poučovacej povinnosti.“ (rozsudok NS SR z 30. novembra 2021 sp. zn. 7Cdo/179/2020)

93. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

94. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

95. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

96. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

97. Z pôvodne uplatnenej sumy 1047,44 eur s príslušenstvom, žalobca dôvodne uplatňoval sumu 621,52 eur spolu s príslušenstvom, vo zvyšku súd žalobu zamietol.

98. Žalobcov úspech tak predstavoval 59,34 % a neúspech 40,66%. Úspešnejšiemu žalobcovi tak po odrátaní neúspechu od jeho úspechu vznikol proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 19% (59,34% - 40,66 % = 18,68 %), ktorý mu súd aj priznal.

99. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada

mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.